

Republica Moldova

AGENȚIA NAȚIONALĂ PENTRU
REGLEMENTARE ÎN ENERGETICĂ
SECRETARUL CONSILIULUI DE ADMINISTRAȚIE
Lupu Ilinca
CONFORM ORIGINALULUI

Agenția Națională pentru Reglementare în Energetică
ANRE

str. Alexandr Pușkin 52/A, MD 2005 Chișinău, Tel: 022 823 955, anre@anre.md, <http://www.anre.md>

CONSILIUL DE ADMINISTRAȚIE

HOTĂRÂRE nr. 586

din 16 octombrie 2024

mun. Chișinău

**cu privire la aprobarea Metodologiei de evaluare a criteriilor de risc pentru realizarea
controalelor tehnice ale instalațiilor, centralelor și rețelelor electrice**

În temeiul art. 9 alin. (5) lit. b), art. 14 și art. 15 din Legea nr. 174/2017 cu privire la energetică, în scopul asigurării executării uniforme a prevederilor art. 14 alin. (1), art. 15 alin. (6) din Legea nr. 131/2012 privind controlul de stat, Consiliul de administrație al Agenției Naționale pentru Reglementare în Energetică

HOTĂRĂȘTE:

1. Se aprobă Metodologia de evaluare a criteriilor de risc pentru realizarea controalelor tehnice ale instalațiilor, centralelor și rețelelor electrice (se anexează).
2. Se abrogă Hotărârea Consiliului de administrație al ANRE nr. 148/2020 din 22 mai 2020 cu privire la aprobarea Metodologiei de evaluare a criteriilor de risc pentru realizarea controalelor tehnice în instalațiile electrice.
3. Prezenta Hotărâre intră în vigoare la data aprobării.

Veaceslav UNTILA
Director General

Eugen CARPOV
Director

Violina ȘPAC
Director

Alexei TARAN
Director

Alexandru URSU
Director

AGENȚIA NAȚIONALĂ PENTRU
REGLEMENTARE ÎN ENERGETICĂ
SECRETARUL
CONSILIULUI DE ADMINISTRAȚIE
Lupu Ilinca
(N.P.)

METODOLOGIA

de evaluare a criteriilor de risc pentru realizarea controalelor tehnice ale instalațiilor, centralelor și rețelelor electrice

Secțiunea 1 Dispoziții generale

1. Prezenta Metodologie de evaluare a criteriilor de risc pentru realizarea controalelor tehnice ale instalațiilor, centralelor și rețelelor electrice (în continuare - Metodologie) este elaborată în scopul eficientizării controalelor tehnice ale centralelor electrice, stațiilor electrice (în continuare - SE), rețelelor electrice și instalațiilor electrice ale consumatorilor finali pentru prevenirea avariilor, incendiilor, electrocutărilor și/sau a exploziilor conform art. 9 alin. (5) lit. b), art. 14 și art. 15 din Legea nr. 174/2017 cu privire la energetică, în scopul asigurării executării uniforme a prevederilor art. 14 alin. (1), art. 15 alin. (6) din Legea nr. 131/2012 privind controlul de stat.

2. Esența metodologică a analizei în baza criteriilor de risc constă în distribuirea după cele mai importante criterii de risc, relevante domeniului de control al Departamentului supraveghere energetică (în continuare - DSE) din cadrul ANRE și acordarea punctajului corespunzător după o scară prestabilită, raportat la ponderea fiecărui criteriu în funcție de relevanța lui pentru nivelul general de risc. Aplicarea punctajelor aferente fiecărui criteriu este efectuată pentru fiecare obiect supus controlului fiind urmată de elaborarea clasamentului acestora în funcție de punctajul obținut, în corespundere cu nivelul individual de risc estimat.

3. În Metodologie se utilizează noțiunile definite în Legea nr. 174/2017 cu privire la energetică, Legea nr. 107/2016 cu privire la energia electrică, NE1-01:2019 „Norme de exploatare a instalațiilor electrice ale consumatorilor noncasnici”, aprobate prin Hotărârea Consiliului de administrație al ANRE nr. 393/2019 și NE1-02:2019 „Norme de securitate la exploatarea instalațiilor electrice”, aprobate prin Hotărârea Consiliului de administrație al ANRE nr. 394/2019, precum și următoarele noțiuni:

risc – estimare matematică a probabilității producerii de pierderi umane și afectare a sănătății populației, daune materiale și daune de mediu, daune sociale și psihologice, pe o perioadă de referință, respectiv viitoare și într-o instalație electrică dată, pentru un anumit tip de eveniment de risc. Riscul este definit ca produs între probabilitatea de producere a evenimentului și impactul acestuia;

evaluarea riscului – evaluarea impactului materializării riscului, în combinație cu evaluarea probabilității de materializare a riscului. Evaluarea riscului o reprezintă valoarea expunerii la risc;

identificarea riscurilor – procesul de a identifica, recunoaște și descrie riscul prin identificarea surselor de risc, evenimentelor, cauzelor evenimentelor și potențialelor consecințe.

4. Nivelul de risc pentru fiecare obiect de control se determină după nivelul frecvenței și intensității necesare acțiunilor de control ce privesc obiectul în cauză.

5. Analiza riscurilor în baza criteriilor de risc conform prezentei Metodologii se aplică în următoarele situații:

- 1) la planificarea anuală a controalelor tehnice;
- 2) la luarea deciziei privind efectuarea unui control tehnic inopinat;

- 3) la identificarea soluției optime cu privire la sesizarea depusă la organul de control sau la informațiile privind încălcarea legislației care au devenit cunoscute organului de control;
- 4) în alte situații referitoare la deciziile în domeniul controlului de stat.
6. Obiectele similare supuse controlului tehnic (centralele electrice, SE, rețelele electrice și instalațiile electrice ale consumatorilor finali) indiferent de forma de proprietate a deținătorilor acestora, prezintă același pericol de avarii, incendii sau punere în pericol a vieții și sănătății oamenilor.

Secțiunea 2

Stabilirea criteriilor de risc

7. Criteriile de risc sunt stabilite conform funcțiilor și atribuțiilor ANRE prevăzute de Legea nr. 174/2017 cu privire la energetică și Legea nr. 107/2016 cu privire la energia electrică.
8. Criteriul de risc sumează un set de circumstanțe sau de însușiri ale obiectului pasibil controlului tehnic, existența cărora indică probabilitatea cauzării de daune securității naționale/ordinii publice, mediului de afaceri, mediului înconjurător, avariilor, incendiilor sau de punere în pericol a vieții și sănătății oamenilor în urma exploatarea acestui obiect.
9. Criteriile de risc reflectă probabilitatea apariției prejudiciului, precum și consecințele ce urmează a fi evitate.
10. Criteriile de risc sunt grupate în funcție de obiectul controlului și raporturile anterioare cu DSE al ANRE.
11. Domeniului de control al DSE al ANRE sunt stabilite criterii de risc, care se aplică în funcție de tipul obiectului de control.
12. La stabilirea criteriilor de risc se respectă următoarele principii:
 - 1) sunt relevante scopului activității DSE al ANRE;
 - 2) acoperă toate obiectele pasibile controlului tehnic efectuat de DSE al ANRE;
 - 3) sunt bazate pe informații certe, veridice și accesibile. Sunt utilizate criteriile care acordă posibilitatea de atribuire a gradului de risc unui obiect concret al controlului tehnic, în baza unor informații valorice (statistice) ce pot fi obținute din surse exterioare, terțe (care nu țin nici de activitatea DSE al ANRE și nici de datele acordate direct de întreprindere în sine) și care pot fi obținute oricât de des este necesar;
 - 4) sunt ponderate între ele;
 - 5) este posibilă gradarea fiecăruia dintre ele după intensitatea riscului pe care îl reflectă;
 - 6) sunt raportate la caracterul multidimensional al izvoarelor de risc fără a se suprapune și sunt utilizate cele ce țin de obiectul controlului tehnic și de rapoartele anterioare prezentate către DSE al ANRE.
13. Criteriile de risc utilizate la planificarea controalelor tehnice:
 - 1) durata de la data efectuării ultimului control tehnic;
 - 2) nivelul de executare a prescripțiilor emise la controlul tehnic precedent;
 - 3) nivelul de planificare și efectuare a investițiilor în rețelele electrice de distribuție;
 - 4) asigurarea calității serviciilor de distribuție a energiei electrice în rețelele electrice de distribuție de către operatorii sistemului de distribuție;
 - 5) clasificarea SE în funcție de gradul de complexitate a schemei electrice;
 - 6) importanța SE în funcție de nivelul superior de tensiune;
 - 7) termenul de la ultima reparație capitală a SE;
 - 8) puterea electrică instalată a centralei electrice;

- 9) tipul centralei electrice în funcție de nivelul de tensiune în punctul de racordare la sistemul electroenergetic;
- 10) numărul unităților generatoare din componența centralei electrice;
- 11) complexitatea și parametrii tehnici ai instalațiilor electrice;
- 12) condițiile de exploatare ale instalațiilor electrice în funcție de prezența personalului electrotehnic autorizat;
- 13) condițiile de exploatare ale instalațiilor electrice în funcție de realizarea încercărilor și măsurărilor de laborator electrotehnic.

Secțiunea 3

Gradarea intensității riscului la planificarea controalelor tehnice ale rețelelor electrice de distribuție

14. Fiecare criteriu de risc se repartizează pe grade/nivele de intensitate, punctate conform valorii gradului de risc. Scara valorică este cuprinsă între 1 și 4 sau 5, unde 1 reprezintă gradul minim și 4 sau 5 gradul maxim de risc.

15. La acordarea mărimilor valorice se ține cont de ponderea fiecărui nivel în cadrul criteriului de risc și de uniformitatea trecerii de la un nivel de risc la altul, astfel încât de la nivelul minim la nivelul maxim de risc este reflectat un registru complet și relevant al nivelelor de risc posibile.

16. Pentru criteriile de risc obligatorii, punctajele sunt acordate în felul următor:

1) Durata de la data efectuării ultimului control tehnic

Raționamentul specific. Orice control tehnic planificat al instalațiilor electrice trebuie să fie realizat în baza Planului anual al controalelor tehnice, care se întocmește în corespundere cu prevederile Legii 131/2012 privind controlul de stat. La realizarea controalelor tehnice, sarcina de bază este de a stabili toate neconformitățile și pericolele din instalațiile electrice, care, fiind aduse la cunoștință persoanelor de conducere, trebuie să fie înlăturate în termene proximale în cazul încălcărilor grave și foarte grave și în termeni reglementați în cazul încălcărilor minore. Totodată, în cazul când instalațiile electrice nu sunt supuse controalelor tehnice un termen îndelungat, se majorează incertitudinea legată de corespunderea acestora prevederilor actelor normative și documentelor normativ-tehnice. Respectiv, acest criteriu are ca principiu respectarea dependenței dintre gravitatea riscului și durata în care a fost realizat controlul tehnic al rețelelor electrice de distribuție. Astfel, rețelele electrice de distribuție la care controlul tehnic a fost efectuat recent prezintă un risc minim, iar rețelele electrice de distribuție la care o perioadă îndelungată de timp nu au fost realizate controale tehnice sau nu au fost realizate controale tehnice niciodată prezintă risc maxim.

Gradele de risc pentru criteriul privind durata de la data efectuării ultimului control tehnic al rețelelor electrice de distribuție se prezintă în tabelul 1.

Tabelul 1. Gradele de risc pentru criteriul privind durata de la data efectuării ultimului control tehnic al rețelelor electrice de distribuție

Nr. d/o	Durata de la data efectuării ultimului control tehnic	Graudul de risc
1.	1÷2 ani	1
2.	2÷3 ani	2
3.	3÷4 ani	3

4.	4÷5 ani	4
5.	> 5 ani sau nu au fost realizate controale tehnice anterior	5

Relevanța acestui criteriu constă în aprecierea în timp a agravării stării tehnice a instalațiilor electrice ca rezultat al lipsei verificării acestora în cadrul controalelor tehnice. Conform practicii rezultate din procesul de supraveghere energetică, s-a stabilit că cu cât termenul dintre controalele tehnice ale instalațiilor electrice este mai mare, cu atât starea tehnică a acestora se agravează în timp. Controlul tehnic periodic al rețelelor electrice de distribuție este esențial pentru prevenirea accidentelor și a incendiilor cauzate de defectele electrice. Întreținerea regulată permite identificarea și corectarea problemelor înainte ca acestea să devină critice, reducând riscul de șocuri electrice/electrocutări sau de incendii. De aceea, criteriul legat de durata de la data efectuării ultimului control tehnic are o importanță majoră, deoarece permite obiectiv și cu certitudine de a face o evaluare și gradare a instalațiilor electrice ale căror stare tehnică a degradat în timp.

Datele informative cu privire la durata de la data efectuării ultimului control tehnic al rețelelor electrice de distribuție se selectează din planurile controalelor tehnice pentru anii respectivi.

2) Nivelul de executare a prescripțiilor emise la controlul tehnic precedent

Conform prevederilor Legii nr. 131/2012 privind controlul de stat nivelurile de încălcări ale legislației depistate în urma controalelor tehnice și acțiunile organului de control în raport cu acestea sunt următoarele:

1) minore – încălcări ale legislației a căror înlăturare poate avea loc fără ca activitatea curentă a persoanei să fie afectată și care nu creează pericol iminent pentru mediu, viața, sănătatea și proprietatea persoanelor;

2) grave – încălcări ale legislației a căror înlăturare nu este posibilă în timpul controlului, fiind necesară și posibilă alocarea unei perioade de timp pentru acțiuni de înlăturare, și care creează pericol iminent, dar nu imediat, pentru mediu, viața, sănătatea și proprietatea persoanei controlate și/sau angajații acesteia ori creează pericol iminent, dar nu imediat, pentru societate, care, dacă nu este înlăturat în termenul indicat, va deveni imediat;

3) foarte grave – încălcări ale legislației a căror înlăturare nu este posibilă în timpul controlului, însă acțiuni în acest sens necesită a fi întreprinse imediat, și care creează pericol iminent și imediat pentru mediu, viața, sănătatea și proprietatea persoanei controlate și/sau angajații acesteia ori creează pericol iminent și imediat pentru societate. Sunt echivalente cu încălcări foarte grave încălcările grave care nu au fost înlăturate în termenul indicat în prescripție.

În cazul încălcărilor grave și foarte grave se indică modalitățile și termenul în care se vor înlătura încălcările, pot fi aplicate sancțiuni și/sau măsuri restrictive în conformitate cu prevederile legii sus menționate, după caz, ceea ce în ansamblu reprezintă un mecanism de constrângere. În cazul încălcărilor minore pot fi emise doar prescripții în baza cărora se recomandă și se indică modalități de înlăturare a încălcărilor, însă nu pot fi aplicate sancțiuni prevăzute de legea contravențională sau altă lege și nu pot fi aplicate măsuri restrictive.

Totodată, în cazul în care într-o instalație electrică au fost depistate încălcări minore, dar în număr mare, neexecutarea acestora pe viitor poate duce la încălcări grave sau foarte grave.

De aceea, criteriul cu privire la nivelul de executare a prescripțiilor emise la controlul tehnic precedent este de importanță majoră, deoarece permite de a ierarhiza instalațiile electrice în mod direct, în funcție de numărul procentual de realizare a prescripțiilor, adică ia în considerare înlăturarea încălcărilor, și anume celor minore, care nefiind înlăturate pot evolua și crea pericol pe viitor.

Respectiv, aceste instalații electrice trebuie să fie cu cel mai mare grad de risc și pasibile inspecțiilor în cadrul controalelor tehnice care urmează a fi planificate.

Clasificarea rețelelor electrice de distribuție în funcție de neajunsurile neînlăturate, depistate în rezultatul ultimului control tehnic, are un raționament specific deoarece criteriul dat este bazat pe starea rețelelor electrice din posesia operatorului sistemului de distribuție într-o anumită localitate, de gradul de uzură a echipamentului electric, de responsabilitatea operatorului de sistem în privința asigurării unei stări tehnice corespunzătoare documentelor normativ-tehnice prin înlăturarea neajunsurilor indicate în prescripții. De rezultatele controlului tehnic efectuat precedent și gradul de înlăturare a neajunsurilor depistate depinde continuitatea și calitatea asigurării consumatorilor finali cu energie electrică.

Raționamentul specific. Dacă neajunsurile depistate în cadrul controlului tehnic precedent, care au fost indicate în prescripții, nu sunt înlăturate în termenii stabiliți, atunci în mod proporțional și prescripțiile nu sunt îndeplinite. Respectiv, cu cât este mai mic procentul de executare a prescripțiilor emise la controlul tehnic precedent, inclusiv cu încălcări minore, obiectului supus controlului i se atribuie un grad mai înalt de risc, deoarece încălcările depistate anterior persistă în continuare.

Gradele de risc pentru criteriul privind nivelul de executare a prescripțiilor emise la controlul tehnic precedent al rețelelor electrice de distribuție se prezintă în tabelul 2.

Tabelul 2. Gradele de risc pentru criteriul privind nivelul de executare a prescripțiilor emise la controlul tehnic precedent al rețelelor electrice de distribuție

Nr. d/o	Procentul de executare a prescripțiilor emise anterior, %	Gradul de risc
1.	81÷100	1
2.	61÷80	2
3.	41÷60	3
4.	21÷40	4
5.	0÷20 sau nu au fost realizate controale tehnice anterior	5

Relevanța acestui criteriu este importantă deoarece la selectarea obiectului de control se va aplica modul de ierarhizare a rețelelor electrice de distribuție ale căror stare tehnică este cea mai nesatisfăcătoare, iar neajunsurile minore depistate la controlul precedent nu au fost înlăturate, nefiind aplicate sancțiuni și/sau măsuri restrictive.

Datele informative cu privire la nivelul de executare a prescripțiilor emise la controlul tehnic precedent al rețelelor electrice de distribuție se selectează prin intermediul Registrului „Controale tehnice” din aplicația eportal.anre.md.

3) Nivelul de planificare și efectuare a investițiilor în rețelele electrice de distribuție

Raționamentul specific. În corespundere cu prevederile art. 42 alin. (1) lit. a) din Legea 107/2016 cu privire la energia electrică, operatorul sistemului de distribuție are atribuția și funcția de a asigura capacitatea pe termen lung a rețelelor electrice de distribuție pentru a acoperi cererile rezonabile de distribuție a energiei electrice, elaborând și executând planuri de dezvoltare a rețelelor electrice de distribuție, ținând cont, în special, de prognoza consumului de energie electrică.

Totodată, reieșind din prevederile art. 45 alin. (1) din aceeași Lege, dezvoltarea rețelelor electrice de distribuție se face de operatorul sistemului de distribuție prin planurile de investiții care se întocmesc în corespundere cu Regulamentul privind planificarea, aprobarea și efectuarea investițiilor, aprobat prin Hotărârea Consiliului de administrație al ANRE nr. 283/2016.

De menționat că planul anual de investiții se elaborează de către titularul de licență, în baza planului de dezvoltare, ținând cont de cererile parvenite din partea utilizatorilor de sistem existenți și potențiali, precum și de informația actualizată privind starea, gradul de uzură al imobilizărilor existente, cât și de obligațiile titularului de licență de a desfășura activitatea reglementată, la costuri minime și eficiență maximă.

Respectiv, în cazul în care planul de investiții include rețele electrice de distribuție sau elemente constitutive ale acestora care urmează a fi reconstruite sau amenajate noi, se epuizează necesitatea ca ulterior să fie realizate controale tehnice planificate la asemenea elemente de rețea. În aceeași ordine de idei se poate argumenta și lipsa necesității realizării controalelor tehnice pentru rețele electrice care sunt în funcțiune cu stare tehnică nesatisfăcătoare, dar care se regăsesc în planurile de investiții ale operatorilor de sistem și care urmează a fi reconstruite.

La realizarea calculului pentru evaluarea riscurilor legate de nivelul de planificare și efectuare a investițiilor în rețelele electrice de distribuție se analizează planurile de investițiile prezentate de operatorii sistemului de distribuție în corespundere cu prevederile art. 45 alin. (5) și (8) din Legea 107/2016 cu privire la energia electrică, fiind stabilit numărul de poziții pentru fiecare echipament care se amenajează sau se reconstruiește într-o localitate anume. Respectiv, în cazul în care într-o localitate operatorul sistemului de distribuție planifică dezvoltarea rețelelor electrice noi și/sau reconstrucția celor existente într-un volum ce tinde să cuprindă toate rețelele, gradul de risc trebuie să aibă valori minime în raport cu alte localități în care operatorii de sistem nu au planificate lucrări de reconstrucție ale rețelelor electrice de distribuție în conformitate cu planul de investiții aprobat în modul stabilit.

În ansamblu, gradele de risc pentru criteriul privind nivelul de planificare și efectuare a investițiilor în rețelele electrice de distribuție se stabilesc în corespundere cu tabelul 3.

Tabelul 3. Gradele de risc pentru criteriul privind nivelul de planificare și efectuare a investițiilor în rețelele electrice de distribuție

Nr. d/o	Numărul de lucrări pentru fiecare localitate la echipamentele rețelelor electrice de distribuție stabilite în corespundere cu Planul de investiții	Gradul de risc
1.	≥ 10	1
2.	7÷9	2
3.	4÷6	3
4.	1÷3	4
5.	Nu au fost planificate investiții în rețelele electrice de distribuție	5

Relevanța acestui criteriu constă în faptul că odată ce operatorii de sistem au stabilit necesitatea de a realiza construcția rețelelor electrice de distribuție noi din cauza acoperirii cererilor rezonabile de distribuție a energiei electrice sau reconstrucția rețelelor electrice existente ca rezultat al stării neconforme ale acestora, nu există fundamentare rațională de a realiza controlul tehnic al acestora.

Totodată, dacă în Planul controalelor tehnice gradul de risc global al rețelelor electrice de distribuție din incinta unei localități face posibilă realizarea unui control tehnic planificat, iar în planurile de investiții se regăsesc unele elemente de rețea care urmează a fi reconstruite, aceste elemente nu se examinează. Totodată, în Delegația de control aceste elemente de rețea nu se includ spre a fi inspectate.

Datele informative cu privire la nivelul de planificare și efectuare a investițiilor în rețelele electrice de distribuție se selectează din Planurile de investiții ale operatorilor de sistem din raza de activitate a Serviciului teritorial pentru anul corespunzător.

4) Asigurarea calității serviciilor de distribuție a energiei electrice în rețelele electrice de către operatorii sistemului de distribuție

Raționamentul specific. Conform prevederilor art. 54 din Legea 107/2016 cu privire la energia electrică calitatea serviciilor de distribuție a energiei electrice se evaluează în baza indicatorilor de calitate, stabiliți în Regulamentul cu privire la calitatea serviciilor de transport și de distribuție a energiei electrice (în continuare - Regulamentul cu privire la calitate), aprobat prin Hotărârea Consiliului de administrație al ANRE nr. 537/2020, care reflectă continuitatea livrării energiei electrice, parametrii de calitate a energiei electrice livrate și calitatea relațiilor dintre operatorul de sistem și utilizatorii de sistem.

Totodată, în corespundere cu prevederile art. 42 alin. (1) lit. j) din aceeași Lege, Operatorul sistemului de distribuție are atribuția și funcția de a întreprinde măsuri necesare pentru prestarea serviciului de distribuție a energiei electrice în conformitate cu condițiile prevăzute în licență și Regulamentul cu privire la calitate.

Calitatea serviciului de distribuție a energiei electrice, care este reflectată prin indicatori de calitate specificați în Regulamentul cu privire la calitate, este un indicativ care reflectă în ansamblu, în mod direct, starea rețelelor electrice de distribuție. Acest fapt se reflectă îndeosebi cel mai bine în cazul de analiză al indicatorilor ce țin de deconectările neprogramate ale rețelelor de distribuție și durata acestora.

Deconectările neprogramate, care au avut loc, se prezintă de către operatorii sistemului de distribuție Agenției în Rapoarte cu privire la calitatea serviciului de distribuție a energiei electrice, conform cerințelor stabilite în Regulamentul cu privire la calitate.

În baza acestor Rapoarte cu privire la calitatea serviciului de distribuție a energiei electrice se stabilesc rețelele electrice care au avut cele mai multe deconectări neprogramate, precum și cu durata cea mai îndelungată a deconectărilor, cu ierarhizarea după localități. Deși deconectările neprogramate se prezintă în funcție de fider al liniilor electrice cu tensiunea mai mare de 1000 V, defectul care a provocat un deranjament este la un anumit element de rețea care se află în incinta unei localități, respectiv acesta fiind un loc vulnerabil care necesită a fi examinat și, ulterior, asigurate măsuri de remediere pe viitor. Același principiu este asigurat și în cazul deranjamentelor ce au loc repetat, într-o anumită perioadă de timp, și la un element de rețea, respectiv indicând probleme grave în rețele și care poate să fie creat de o parte terță.

Respectiv, principiul asigurării calității serviciilor de distribuție a energiei electrice în rețelele electrice de către operatorii sistemului de distribuție constă în a fi supuse controlului tehnic acele rețele în care au loc cele mai multe deconectări neprogramate, fiind realizată lista acestora prin selectare în ordine descrescătoare, în funcție de numărul total de deconectări, pentru o perioadă de un an.

Gradele de risc pentru criteriul privind asigurarea calității serviciilor de distribuție a energiei electrice în rețelele electrice de către operatorii sistemului de distribuție se prezintă în tabelul 4.

Tabelul 4. Gradele de risc pentru criteriul privind asigurarea calității serviciilor de distribuție a energiei electrice în rețelele electrice de către operatorii sistemului de distribuție

Nr. d/o	Numărul deconectărilor neprogramate ale rețelelor electrice de distribuție în funcție de localitate pentru perioada de un an	Gradul de risc
1.	Nu au fost înregistrate deconectări neprogramate	1
2.	1÷20	2
3.	21÷50	3
4.	51÷80	4

5.	≥ 81	5

Relevanța acestui criteriu constă în faptul că odată ce vor fi planificate controale tehnice la rețelele electrice în care sunt cele mai multe deconectări neprogramate, vor putea fi stabilite problemele și neconformitățile ce creează aceste deconectări, fiind, prin urmare, identificate măsurile corespunzătoare care necesită a fi luate de proprietar pentru a le înlătura. Totodată, după cum a fost menționat mai sus, pot fi cazuri în care deranjamentele sunt create și de alte părți terțe.

Datele informative cu privire la calitatea serviciilor de distribuție a energiei electrice în rețelele electrice de distribuție în funcție de numărul deconectărilor neprogramate se selectează din Rapoartele cu privire la calitatea serviciului de distribuție a energiei electrice ale operatorilor de sistem din raza de activitate a Serviciului teritorial pentru anul precedent.

Ponderarea criteriilor la planificarea controalelor tehnice ale rețelelor electrice de distribuție

17. Pentru fiecare criteriu se stabilește ponderea în raport cu toate criteriile selectate, ținând cont de importanța criteriului dat pentru planificarea controalelor tehnice ale rețelelor electrice de distribuție. Astfel, același criteriu poate avea relevanță și pondere diferită, în funcție de domeniul energetic.

18. Se determină ponderea pentru fiecare criteriu de risc, în subunități, astfel încât ponderea sumată a tuturor criteriilor să constituie o unitate. Acordarea unei ponderi mai mari unui criteriu va impune diminuarea ponderii pentru alte criterii. Spre exemplu, dacă sunt alese cinci criterii, toate ar putea avea ponderea a câte 0,2 fiind egale sau, dacă importanța a cel puțin unui criteriu este mai mare, ponderea acestuia va fi mai mare și a celorlalte va descrește corespunzător.

19. La determinarea ponderii, pentru fiecare criteriu se va ține cont de:

- 1) importanța criteriului;
- 2) influența criteriului ales asupra prejudiciului potențial ce se dorește a fi evitat;
- 3) multidimensionalitatea surselor de risc, ponderându-se corespunzător criteriile ce țin de subiect, obiect și/sau raporturi anterioare.

20. Reieșind din faptul că controalele tehnice ale rețelelor electrice din posesia operatorilor sistemului de distribuție sunt repartizate pe categorii și specificul fiecărui tip de control în funcție de domeniul energetic, se aplică următorul tabel pentru determinarea ponderii fiecărui criteriu în raport cu tipul controlului care urmează a fi clasificat.

Ponderarea criteriilor la planificarea controalelor tehnice ale rețelelor electrice de distribuție sunt redate în Tabelul 5.

Tabelul 5. Ponderarea criteriilor la planificarea controalelor tehnice ale rețelelor electrice de distribuție

Nr. d/o	Criterii	Ponderea
1.	Criteriul nr. 1	0,4
2.	Criteriul nr. 2	0,2
3.	Criteriul nr. 3	0,1
4.	Criteriul nr. 4	0,3
5.	Total	1,0

Este obligatorie revizuirea periodică a ponderilor atribuite fiecărui criteriu de risc, în funcție de rezultatele controalelor anterioare și de actualizarea informației colectate din raportări. În cazul în

care un criteriu pierde relevanța în timp, se recomandă micșorarea consecutivă a ponderii acestuia în raport cu restul criteriilor utilizate.

Secțiunea 4

Gradarea intensității riscului la planificarea controalelor tehnice ale SE

21. Criteriile de risc pentru planificarea controalelor tehnice ale SE din posesia operatorilor de sistem se stabilesc în funcție de specificul echipamentului, durata de funcționare a echipamentului, durata îndelungată de efectuare a lucrărilor de deservire și mentenanță conform reparațiilor planificate, investițiilor care urmează a fi aprobate și implementate în conformitate cu planurile de dezvoltare, și respectiv, cele anuale de investiții etc.

Pentru stațiile electrice SE 400/110 kV, SE 330/110/35 kV, SE 330/110/10 kV, SE 330/110 kV, SE 110/10 kV, SE 110/35/10 kV, SE 35/10 kV din posesia operatorilor de sistem planificarea controalelor tehnice se efectuează în corespundere cu următoarele criterii:

1) Durata de la data efectuării ultimului control tehnic

Raționamentul specific. SE reprezintă obiecte energetice care asigură interconexiunea dintre sistemul de transport a energiei electrice și sistemele de distribuție a energiei electrice. Esența controalelor tehnice ale SE este în stabilirea corespunderii stării tehnice a echipamentului electric, exploatării și reparației acestuia actelor normative și documentelor normativ-tehnice. Așadar, cu cât este mai mare perioada în care SE nu a fost supusă controlului tehnic, cu atât mai mare este incertitudinea legată de starea tehnică a echipamentului din cadrul acesteia. Respectiv, acest criteriu are ca principiu respectarea dependenței dintre gravitatea riscului și durata în care a fost realizat controlul tehnic la SE. Astfel, SE la care controlul tehnic a fost efectuat recent prezintă un risc minim, iar SE la care o perioadă îndelungată de timp nu au fost realizate controale tehnice sau nu a fost realizate controale tehnice niciodată prezintă risc maxim.

Gradele de risc pentru criteriul privind durata de la data efectuării ultimului control tehnic al SE se prezintă în tabelul 6.

Tabelul 6. Gradele de risc pentru criteriul privind durata de la data efectuării ultimului control tehnic al SE

Nr. d/o	Durata de la data efectuării ultimului control tehnic	Gradul de risc
1.	1÷2 ani	1
2.	2÷3 ani	2
3.	3÷4 ani	3
4.	4÷5 ani	4
5.	> 5 ani sau nu au fost realizate controale tehnice anterior	5

Relevanța acestui criteriu constă în aprecierea în timp a agravării stării tehnice a SE ca rezultat al lipsei verificării acestora în cadrul controalelor tehnice.

Planificarea corectă în funcție de criteriul privind durata de la data efectuării ultimului control tehnic al SE influențează asupra gradului de corespundere a acestora cadrului normativ și ajută la identificarea și corectarea problemelor înainte ca acestea să devină critice, astfel reducând riscul de șocuri electrice/electrocutări sau de incendii. Acest criteriu este un indicator important al stării generale a sistemului electric și al conformității cu cerințele de siguranță. Monitorizarea atentă și

efectuarea controalelor în baza criteriului de durată de la data efectuării ultimului control sunt esențiale pentru asigurarea unui mediu sigur și eficient din punct de vedere energetic.

Datele informative cu privire la durata de la data efectuării ultimului control tehnic al SE se selectează din Planurile controalelor tehnice pentru anii respectivi.

2) Nivelul de executare a prescripțiilor emise în cadrul controlului tehnic precedent

Clasificarea SE în funcție de neajunsurile neînlăturate, depistate în rezultatul ultimului control tehnic, are un raționament specific, deoarece criteriul dat este bazat pe starea echipamentului electric care este exploatat în cadrul acestui obiect energetic și gradul de uzură a acestui echipament electric. Totodată, ține să ia în calcul responsabilitatea operatorului de sistem în privința asigurării unei stări tehnice corespunzătoare documentelor normativ-tehnice prin înlăturarea neajunsurilor indicate în prescripții. De rezultatele controlului tehnic precedent și gradul de înlăturare a neajunsurilor depistate depinde continuitatea și calitatea asigurării consumatorilor finali cu energie electrică.

Raționamentul specific. Dacă neajunsurile depistate în cadrul controlului tehnic precedent, care au fost indicate în prescripții, nu sunt înlăturate în termenii stabiliți, în mod proporțional nici prescripțiile nu sunt îndeplinite. Respectiv, cu cât este mai mic procentul de executare a prescripțiilor emise la controlul tehnic precedent, obiectului supus controlului i se atribuie un grad mai înalt de risc, deoarece încălcările depistate anterior persistă în continuare.

Gradele de risc pentru criteriul privind nivelul de executare a prescripțiilor emise la controlul tehnic precedent al SE se prezintă în tabelul 7.

Tabelul 7. Gradele de risc pentru criteriul privind nivelul de executare a prescripțiilor emise în cadrul controlului tehnic precedent al SE

Nr. d/o	Procentul de executare a prescripțiilor emise anterior, %	Gradul de risc
1.	81÷100	1
2.	61÷80	2
3.	41÷60	3
4.	21÷40	4
5.	0÷20 sau nu au fost realizate controale tehnice anterior	5

Relevanța acestui criteriu este importantă deoarece la selectarea obiectului de control se va aplica modul de ierarhizare a SE ale căror stare tehnică este cea mai nesatisfăcătoare, iar neajunsurile depistate la controlul precedent nu au fost înlăturate, nefiind aplicate sancțiuni și/sau măsuri restrictive.

Datele informative cu privire la nivelul de executare a prescripțiilor emise la controlul tehnic precedent al SE se selectează prin intermediul Registrului „Controale tehnice” din aplicația portal.anre.md.

3) Clasificarea SE în funcție de gradul de complexitate a schemei electrice și numărul de transformatoare de putere instalate

Raționamentul specific. Oricare SE are ca destinație realizarea legăturii între părți ale sistemului de transport la diferite nivele de tensiune, dintre sistemul de transport al energiei electrice și sistemele de distribuție a energiei electrice sau conexiunea dintre sistemul de distribuție a energiei electrice la tensiune înaltă cu cel de mediu tensiune. Totodată, SE diferă în raport cu schemele constructive ale instalațiilor de distribuție de înaltă și medie tensiune, numărul de transformatoare de putere instalate, numărul de linii electrice de intrare și ieșire, precum și alte particularități tehnice care trebuie luate în

considerare la evaluarea riscului. Respectiv, cu cât SE este mai complexă și de o importanță mai mare, aceasta are mai multe elemente constitutive, ceea ce micșorează fiabilitatea acesteia și majorează gradul de risc de refuz în funcționare a unuia din aceste elemente.

Complexitatea schemei electrice influențează timpul și dificultatea intervențiilor în caz de defecțiuni. SE cu scheme mai simple sunt mai ușor de întreținut și reparat, în timp ce SE complexe pot necesita expertiză avansată și mai mult timp pentru diagnosticare și soluționare. SE cu scheme mai complexe sunt mai susceptibile la probleme de siguranță, cum ar fi suprasarcini, scurtcircuite sau defecțiuni multiple. Complexitatea schemei influențează necesitatea unor sisteme avansate de protecție și siguranță.

De aceea, principiul clasificării SE în funcție de tipul schemei IDD de tensiunea înaltă și de numărul de transformatoare de putere instalate ține anume de importanța SE și de numărul de elemente. Astfel, SE care au schemă simplă a IDD, cu una sau două linii de intrare de înaltă tensiune și un singur transformator, au o importanță mai mică și prezintă un grad mai mic de risc în cazul defectelor în raport cu SE care sunt complexe, au multe linii de intrare, au schema compusă a IDD, două transformatoare de putere instalate etc., care, în caz de defect, reprezintă un risc major pentru sistemul electroenergetic și consumatori.

Gradele de risc pentru criteriul privind clasificarea SE în funcție de gradul de complexitate a schemei electrice și numărul de transformatoare de putere instalate se prezintă în tabelul 8.

Tabelul 8. Gradele de risc pentru criteriul privind clasificarea SE în funcție de gradul de complexitate a schemei electrice și numărul de transformatoare de putere instalate

Nr. d/o	Clasificarea SE în funcție de tipul schemei IDD de tensiunea înaltă și numărul de transformatoare de putere instalate	Gradul de risc
1.	Fără sistem de bare colectoare și un transformator de putere instalat	1
2.	Fără sistem de bare colectoare și două transformatoare de putere instalate	2
3.	Cu un sistem de bare colectoare și un transformator de putere instalat	3
4.	Cu un sistem dublu de bare colectoare și două transformatoare de putere instalate	4
5.	Cu un sistem dublu de bare colectoare și bare de transfer, cu două sau mai multe transformatoare de putere instalate	5

Relevanța acestui criteriu constă în faptul că cu cât SE este mai importantă în schema sistemului electroenergetic, cu atât aceasta este mai complexă și are mai multe elemente constitutive, ceea ce micșorează fiabilitatea și majorează riscul pentru sistem și consumatori în caz de refuz și viceversa ține de stațiile care sunt alimentate prin linii radiale și au o importanță locală, fiind alimentat un număr mic de consumatori, refuzul acestor SE au un grad de risc mai mic pentru sistem în raport cu cele complexe. Totodată ne permite să luăm în calcul și să evidențiem modul de exploatare în condiții de securitate a SE din gestiunea operatorilor de sistem, care trebuie să se asigure reieșind din complexitatea și numărul echipamente și circuite din care sunt compuse.

Datele informative cu privire la clasificarea SE în funcție de gradul de complexitate a schemei electrice și numărul de transformatoare de putere instalate se selectează din ultimele Rapoarte privind rezultatele controalelor tehnice.

4) Importanța SE în funcție de nivelul superior de tensiune

Raționamentul specific. Repartizarea SE în baza acestui criteriu este legată de securitatea energetică, deoarece permite clasificarea obiectivă a obiectelor energetice la nivel național, și anume SE de o importanță majoră. Totodată, permite axarea pe echipamentele electrice la care starea tehnică și activitatea de întreținere realizată de operatorii de sistem, influențează asigurarea funcționării

obiectivelor de importanță economică, socială și ecologică din țară. Astfel, la ierarhizarea și selectarea SE pasibile pentru a fi supuse controlului tehnic, prioritatea va fi axată pe SE ale căror nivel de tensiune superioară este mai mare, deoarece aceste obiecte energetice, după importanță, asigură alimentarea cu energie electrică a unui număr mai mare de consumatori în raport cu SE cu un nivel mai mic de tensiune superioară. Ce ține de importanța națională, cu cât nivelul de tensiune a SE este mai mare, cu atât stația este mai importantă în raport cu SE ale căror nivel de tensiune este mai mic.

Gradele de risc pentru criteriul privind importanța SE în funcție de nivelul superior de tensiune se prezintă în tabelul 9.

Tabelul 9. Gradele de risc pentru criteriul privind importanța SE în funcție de nivelul superior de tensiune

Nr. d/o	Nivelul de tensiune superior al SE	Gradul de risc
1.	35 kV	1
2.	110 kV	2
3.	330 kV	3
4.	400 kV	4

Relevanța criteriului. Clasificarea SE în funcție de nivelul superior de tensiune este deosebit de relevantă pentru funcționarea eficientă și sigură a rețelelor electrice, inclusiv asigurarea interconexiunilor dintre sistemele naționale ale țărilor.

Nivelul de tensiune al SE este direct proporțional legat de importanța acesteia ca element al sistemului electroenergetic. Totodată, în funcție de nivelul tensiunii, este direct legat de numărul de consumatori care sunt alimentați într-o anumită zonă geografică a țării.

În caz de defecțiuni majore sau de urgențe, SE cu tensiune mai înaltă joacă un rol important în gestionarea fluxurilor de energie și în menținerea funcționalității rețelei. La fel echipamentele din aceste stații sunt supuse unor solicitări mai mari și sunt critice pentru funcționarea întregului sistem electric, cu implicarea sistemelor avansate de protecție și control, care necesită verificări periodice pentru a preveni defecțiuni majore. Controalele eficiente și bine planificate sunt esențiale pentru minimizarea impactului asupra rețelei electrice și a consumatorilor. În stațiile cu tensiune mai înaltă, întreruperile sau defecțiunile pot afecta un număr mare de consumatori și pot avea un impact semnificativ asupra infrastructurii. De aceea, este imperativ ca planificarea controalelor să aibă ca efect minimizarea întreruperilor și să asigure continuitatea furnizării energiei. Planificarea controalelor influențează frecvența și complexitatea controalelor, conformitatea cu reglementările, minimizarea impactului asupra rețelei și resursele necesare. Planificarea adaptată în funcție de nivelul de tensiune ajută la asigurarea unei funcționări sigure, eficiente și fiabile a sistemului electric, protejând atât infrastructura, cât și consumatorii finali.

Datele informative cu privire la clasificarea SE în funcție importanță și de nivelul superior de tensiune se selectează din ultimele Rapoarte privind rezultatele controalelor tehnice.

5) Termenele de la ultima reparație capitală a SE

Raționamentul specific. Oricare din elementele sistemului electroenergetic, la o anumită perioadă, ating un anumit grad de amortizare și uzură, devenind, în cele din urmă, un element al cărui fiabilitate tinde la zero și care poate provoca refuzul întregului obiect energetic, ceea ce este inadmisibil.

Deși SE sunt obiecte energetice de importanță strategică majoră cu durată mare de funcționare, la o anumită perioadă, ca rezultat al uzurii și amortizării în timp, acestea trebuie supuse lucrărilor de reparație capitală.

În urma reparațiilor capitale, elementele care și-au epuizat durata de funcționare sunt schimbate pe elemente noi sau cele existente sunt reparate capital cu prelungirea duratei de funcționare pentru un termen anumit.

Respectiv, SE la care s-au realizat reparații capitale au fiabilitate mai mare în raport cu SE care se exploatează și la care un termen îndelungat nu au fost realizate lucrări de reparații capitale. De aceea, cu cât este mai mare termenul de la ultima reparație capitală a SE, cu atât mai mult echipamentul acesteia se uzează și se apropie de durata limitei de funcționare, majorându-se proporțional riscul de refuz.

Gradele de risc pentru criteriul privind termenele de la ultima reparație capitală a SE se prezintă în tabelul 10.

Tabelul 10. Gradele de risc pentru criteriul privind termenele de la ultima reparație capitală a SE

Nr. d/o	Termenul de la ultima reparație capitală a SE	Gradul de risc
1.	1÷3 ani	1
2.	3÷6 ani	2
3.	6÷9 ani	3
4.	9÷12 ani	4
5.	> 12 ani	5

Relevanța acestui criteriu constă în faptul că în cazul în care SE a fost supusă reparației capitale, o parte a echipamentului electric sau în totalitate a fost amenajat din nou. Totodată au fost realizate toate lucrările de reglare și încercări, recepție și punere în funcțiune a acestui echipament. Respectiv, cu cât este mai mică perioada din momentul realizării reparației capitale a SE până la realizarea planificării controalelor tehnice, cu atât se consideră mai bună starea tehnică a acestora și nu e necesară realizarea controalelor tehnice.

Datele informative cu privire la termenele de la ultima reparație capitală a SE se selectează din ultimele Rapoarte privind rezultatele controalelor tehnice/Planurile de investiție pentru reparații și reconstrucție.

Ponderarea criteriilor la planificarea controalelor tehnice ale SE

Pentru fiecare criteriu ponderea este stabilită în următorul tabel în funcție de importanța criteriului dat. Pentru fiecare criteriu de risc ponderea se prezintă în subunități, astfel încât ponderea sumată a tuturor criteriilor să constituie o unitate.

Ponderarea criteriilor la planificarea controalelor tehnice ale SE sunt redată în Tabelul 11.

Tabelul 11. Ponderarea criteriilor la planificarea controalelor tehnice ale SE

Nr. d/o	Criterii	Ponderea
1.	Criteriul nr. 1	0,4
2.	Criteriul nr. 2	0,1
3.	Criteriul nr. 3	0,2
4.	Criteriul nr. 4	0,2
5.	Criteriul nr. 5	0,1
6.	Total	1,0

Este obligatorie revizuirea periodică a ponderilor atribuite fiecărui criteriu de risc, în funcție de rezultatele controalelor anterioare și de actualizarea informației colectate din Rapoartele privind rezultatele controalelor tehnice.

Secțiunea 5

Gradarea intensității riscului la planificarea controalelor tehnice ale centralelor electrice

22. Conform gradului de importanță, centralele electrice racordate la sistemul energetic sunt elemente care asigură puterea de generare, din care motiv, clasificarea și ierarhizarea acestora în funcție de complexitate și starea tehnică, precum și reieșind din modul de exploatare și mentenanță reprezintă aspecte care necesită a fi luate obligatoriu în considerare la stabilirea criteriilor de risc.

23. Criteriile de risc pentru planificarea controalelor tehnice ale centralelor electrice din posesia agenților economici și întreprinderilor de stat, și anume, centrale electrice cu termoficare, hidrocentrale, centrale cu cogenerare, centrale fotovoltaice, eoliene, pe biogaz etc., se stabilesc în funcție de puterea electrică instalată, tensiunea în punctul de racordare la sistemul electroenergetic, modul de exploatare și asigurarea lucrărilor de mentenanță, perioada de la punere în funcțiune sau de la ultima reparație capitală și perioada de la ultimul control efectuat de organul de control.

1) Durata de la data efectuării ultimului control tehnic

Raționamentul specific. Centralele electrice reprezintă obiecte energetice - surse care asigură producerea energiei electrice ce se injectează în sistemul electroenergetic. Dacă alte obiecte energetice au o importanță mai mică în raport cu generarea și consumul energiei electrice, centralele electrice sunt elementele de bază fără care nu poate fi asigurată existența și funcționarea sistemului electroenergetic. Prevederile actelor normative și documentelor normativ-tehnice conțin particularități specifice și riguroase în raport cu deservirea și exploatarea centralelor electrice, de aceea este necesar ca aceste particularități să fie verificate în cadrul controalelor tehnice.

Verificarea modului de deservire, reparație și exploatare, precum și stabilirea abaterilor la centralele electrice trebuie să se realizeze periodic, cu luarea în considerare a termenelor de la ultimul control tehnic.

Respectiv, cu cât este mai mare perioada în care centrala electrică nu a fost supusă controlului tehnic, cu atât mai mare este incertitudinea legată de starea tehnică a echipamentului acesteia. Principiul acestui criteriu constă în respectarea dependenței dintre gravitatea riscului și durata în care a fost realizat controlul tehnic la centralele electrice. Astfel, centralele electrice la care controlul tehnic a fost efectuat recent prezintă un risc minim, iar centralele electrice la care o perioadă îndelungată de timp nu au fost realizate controale tehnice sau nu a fost realizate niciodată prezintă risc maxim.

Gradele de risc pentru criteriul privind durata de la data efectuării ultimului control tehnic al centralelor electrice se prezintă în tabelul 12.

Tabelul 12. Gradele de risc pentru criteriul privind durata de la data efectuării ultimului control tehnic al centralelor electrice

Nr. d/o	Durata de la data efectuării ultimului control tehnic	Gradul de risc
1.	1÷2 ani	1
2.	2÷3 ani	2
3.	3÷4 ani	3

4.	4÷5 ani	4
5.	> 5 ani sau nu au fost realizate controale tehnice anterior	5

Relevanța criteriului. Controlul tehnic periodic al centralelor electrice se realizează pentru prevenirea accidentelor și a incendiilor cauzate de defectele echipamentului electric. Planificarea în funcție de criteriul în cauză influențează asupra gradului de corespundere a instalațiilor electrice cadrului normativ și permite identificarea și corectarea problemelor înainte ca acestea să devină critice, astfel reducând riscul de șocuri electrice/electrocutări sau de incendii. Durata de la data efectuării ultimului control tehnic al centralelor electrice este un criteriu important de determinare a stării generale și a conformității cu cerințele de securitate ale centralelor electrice.

Datele informative cu privire la durata de la data efectuării ultimului control tehnic al centralelor electrice se selectează din Planurile controalelor tehnice pentru anii respectivi.

2) Puterea electrică instalată a centralei electrice

Raționamentul specific. În funcție de puterea centralei electrice și de tipul acesteia se stabilește complexitatea echipamentului instalat, concomitent fiind stabilit un proces tehnologic particular de producere a energiei electrice. Puterea centralei electrice depinde de numărul surselor de generare, puterea unitară a acestora, de echipamentul care asigură interconexiunea acestor surse și funcționarea sincronă în paralel, inclusiv de numărul de elemente constitutive auxiliare care asigură procesul de producere.

Totodată, cu cât centrala electrică este de o putere mai mare, aceasta este de o importanță sporită și este constituită din mai multe elemente. Fiecare element din cadrul centralei electrice este caracterizat de fiabilitatea sa specifică stabilită de uzina producătoare. Iar în raport cu principiul de asigurare a fiabilității unui obiect energetic, cu cât acesta este constituit din mai multe elemente, cu atât se micșorează fiabilitatea, prezentând un grad de risc mai mare de refuz în funcționare.

Totodată, cu cât este mai mare puterea centralei electrice, cu atât este mai mare numărul de consumatori care sunt alimentați cu energie electrică, iar cedarea acesteia prezintă un risc sporit.

Gradele de risc pentru criteriul privind puterea electrică instalată a centralei electrice se prezintă în tabelul 13.

Tabelul 13. Gradele de risc pentru criteriul privind puterea electrică instalată a centralei electrice

Nr. d/o	Puterea electrică instalată a centralei electrice, MW	Gradul de risc
1.	0,001÷0,1 MW	1
2.	0,1÷1,0 MW	2
3.	1,0÷3,0 MW	3
4.	3,0÷10,0 MW	4
5.	> 10,0 MW	5

Relevanța acestui criteriu este obiectivă deoarece ne permite să luăm în considerare, în mod direct, complexitatea centralelor electrice în funcție de putere. Criteriul de risc este selectat pentru fiecare tip de centrale electrice în funcție de tehnologia de generare a energiei electrice, fiind luate în considerare atât centralele electrice clasice cu generare bazată pe arderea combustibililor fosili, cât și cele bazate pe surse regenerabile de energie electrică. De aceea, pentru fiecare tip de centrală electrică din șirul care se exploatează este selectată o anumită scală de puteri care să se încadreze în gradele de risc necesare pentru asigurarea unui calcul obiectiv și planificarea corectă a controalelor tehnice ale acestor obiecte energetice.

Datele informative cu privire la puterea electrică instalată a centralei electrice se selectează din ultimele Rapoarte privind rezultatele controalelor tehnice sau din Registrul actelor de corespundere.

3) Tipul centralei electrice în funcție de nivelul de tensiune în punctul de racordare la sistemul electroenergetic

Raționamentul specific. Deși importanța centralelor electrice este direct legată de puterea instalată a acestora, are importanță majoră și modul de racordare a acestor obiecte energetice în funcție de nivelul tensiunii la sistemul electroenergetic. Cu cât mai mare este puterea instalată a centralei electrice, cu atât mai mare este tensiunea rețelei electrice la care aceasta se racordează la sistemul electroenergetic. Totodată, cu cât este mai mare nivelul tensiunii în nodul de generare, centrala electrică este mai importantă pentru asigurarea stabilității sistemului electroenergetic în raport cu centralele electrice care sunt racordate la nivele de tensiune mai mici și au o importanță locală. De asemenea, în funcție de nivelul tensiunii este legată aria și numărul de consumatori care pot fi alimentați cu energie electrică. Totodată, cu cât este mai mare tensiunea rețelei de conexiune, cu atât este mai posibil transferul de fluxuri de energie în zonele de consum în care este insuficiență. În cazul ieșirii din funcțiune, ieșirii din sincronism cu debransarea de la rețea, altor defecte posibile, centralele electrice care se racordează la nivele de tensiune mai mare prezintă un risc mai mare în raport cu centralele racordate la rețele electrice cu tensiunii mici.

Gradele de risc pentru criteriul privind tipul centralei electrice în funcție de nivelul de tensiune în punctul de racordare la sistemul electroenergetic se prezintă în tabelul 14.

Tabelul 14. Gradele de risc pentru criteriul privind tipul centralei electrice în funcție de nivelul de tensiune în punctul de racordare la sistemul electroenergetic

Nr. d/o	Nivelul de tensiune în punctul de racordare la sistemul electroenergetic	Gradul de risc
1.	0,23÷0,4 kV	1
2.	6÷10 kV	2
3.	35 kV	3
4.	110 kV	4
5.	330÷400 kV	5

Relevanța acestui criteriu constă în faptul că la planificarea controalelor tehnice al centralelor electrice se ia în considerare principiul dependenței dintre importanța acestora în funcție de nivelul de tensiune la care energia electrică produsă se injectează în sistemul electroenergetic. Fiind clar stabilit criteriile pentru fiecare nivel de tensiune, determinarea gradelor de risc și calculul riscului global va fi realizat în mod simplu și transparent. Planificarea în funcție de nivelul de tensiune asigură ulterior operarea sigură și eficientă a centralelor electrice, contribuind astfel la menținerea unei rețele electrice fiabile și stabile.

Datele informative cu privire la tipul centralei electrice în funcție de nivelul de tensiune în punctul de racordare la sistemul electroenergetic se selectează din ultimele Rapoarte privind rezultatele controalelor tehnice sau din Registrul actelor de corespundere.

4) Nivelul de executare a prescripțiilor emise în cadrul controlului tehnic precedent

Raționamentul specific. În cadrul controalelor tehnice ale centralelor electrice se examinează particularitățile ce țin de starea tehnică a echipamentului electric, modul de exploatare și asigurarea actualizării documentației tehnice. Dacă aspectele enumerate nu sunt asigurate și respectate, acestea sunt calificate ca neajunsuri și abateri ale prevederilor actelor normative și documentelor normativ-

tehnice, care trebuie remediate de proprietar. În calitate de măsuri de remediere organul de control pentru fiecare neajuns întocmește prescripții cu termen.

În cazul în care neajunsurile depistate în cadrul controlului tehnic precedent nu sunt înlăturate în termenii stabiliți și coordonați de organul de control și de proprietarul centralei electrice, în mod proporțional nici prescripțiile nu sunt îndeplinite. Respectiv, cu cât este mai mic procentul de executare a prescripțiilor emise la controlul tehnic precedent, centralei electrice i se atribuie un grad mai înalt de risc, deoarece încălcările depistate anterior persistă în continuare.

Gradele de risc pentru criteriul privind nivelul de executare a prescripțiilor emise la controlul tehnic precedent al centralelor electrice se prezintă în tabelul 15.

Tabelul 15. Gradele de risc pentru criteriul privind nivelul de executare a prescripțiilor emise în cadrul controlului tehnic precedent al centralelor electrice

Nr. d/o	Procentul de executare a prescripțiilor emise anterior, %	Gradul de risc
1.	81÷100	1
2.	61÷80	2
3.	41÷60	3
4.	21÷40	4
5.	0÷20 sau nu au fost realizate controale tehnice anterior	5

Relevanța acestui criteriu este importantă, deoarece la selectarea centralelor electrice pasibile controlului se va aplica modul de ierarhizare a acestora în funcție de starea tehnică cea mai nesatisfăcătoare și la care neajunsurile depistate la controlul precedent nu au fost înlăturate.

Datele informative cu privire la nivelul de executare a prescripțiilor emise la controlul tehnic precedent al centralelor electrice se selectează prin intermediul Registrului „Controale tehnice” din aplicația eportal.anre.md.

Ponderarea criteriilor la planificarea controalelor tehnice ale centralelor electrice

Pentru fiecare criteriu ponderea este stabilită în următorul tabel în funcție de importanța criteriului dat.

Ponderea pentru fiecare criteriu în raport cu tipul controlului la planificarea controalelor tehnice ale centralelor electrice este redată în Tabelul 16.

Tabelul 16. Ponderea pentru fiecare criteriu în raport cu tipul controlului la planificarea controalelor tehnice ale centralelor electrice

Nr. d/o	Criterii	Ponderea
1.	Criteriul nr. 1	0,4
2.	Criteriul nr. 2	0,2
3.	Criteriul nr. 3	0,3
4.	Criteriul nr. 4	0,1
5.	Total	1,0

Secțiunea 6

Gradarea intensității riscului la planificarea controalelor tehnice ale instalațiilor electrice din posesia agenților economici

24. Planificarea controalelor tehnice a obiectelor din posesia agenților economici se face în baza rezultatelor controalelor tehnice periodice anterioare reglementate prin prezenta Metodologie și Legea nr. 131/2012 privind controlul de stat.

25. În funcție de nivelul tensiunii, complexitatea și volumul de deservire a instalațiilor electrice, executarea manevrelor operative în instalațiile electrice, organizarea și executarea lucrărilor de reparații, montare, ajustare, încercări, măsurări și diagnostic a instalațiilor electrice trebuie să fie efectuate de personal electrotehnic autorizat. Pe parcursul exploatării instalațiilor electrice se creează diferite situații care prezintă un anumit grad de risc, de aceea este necesar de clasificat gradele de risc conform anumitor criterii:

1) Durata de la data efectuării ultimului control tehnic

Raționamentul specific. Controalele tehnice planificate ale instalațiilor electrice din posesia agenților economici trebuie să aibă ca finalitate asigurarea stării tehnice corespunzătoare a acestor instalații și respectarea prevederilor actelor normative și documentelor normativ-tehnice. Totodată trebuie să fie identificate toate neconformitățile și pericolele care necesită a fi înlăturate în termene proximale sau convenite de comun acord.

În cazul în care instalațiile electrice nu sunt supuse controalelor tehnice un termen îndelungat, se majorează incertitudinea legată de starea tehnică a acestora. Respectiv, acest criteriu are ca principiu respectarea dependenței dintre gravitatea riscului și durata în care a fost realizat controlul tehnic a instalațiilor electrice. Astfel, instalațiile electrice la care controlul tehnic a fost efectuat recent prezintă un risc minim, iar instalațiile electrice la care o perioadă îndelungată de timp nu au fost realizate controale tehnice sau nu au fost realizate controale tehnice niciodată prezintă risc maxim.

Totodată, pentru stabilirea riscului în funcție de termenele de realizare a ultimului control tehnic s-a gradat o scară cu intervale de timp care să ia în calcul perioada dintre momentul realizării controlului precedent și momentul în care se realizează calculul gradului de risc.

Gradele de risc pentru criteriul privind durata de la data efectuării ultimului control tehnic al instalațiilor electrice ale agenților economici se prezintă în tabelul 17.

Tabelul 17. Gradele de risc pentru criteriul privind durata de la data efectuării ultimului control tehnic al instalațiilor electrice ale agenților economici

Nr. d/o	Durata de la data efectuării ultimului control tehnic	Gradul de risc
1.	1÷2 ani	1
2.	2÷3 ani	2
3.	3÷4 ani	3
4.	4÷5 ani	4
5.	> 5 ani sau nu au fost realizate controale tehnice anterior	5

Relevanța acestui criteriu constă în aprecierea în timp a agravării stării tehnice a instalațiilor electrice ca rezultat al lipsei verificării acestora în cadrul controalelor tehnice. Din analiza rezultatelor procesului de supraveghere energetică s-a stabilit că cu cât termenul dintre controalele tehnice ale instalațiilor electrice este mai mare cu atât starea tehnică a acestora se agravează în timp. Respectiv, criteriul legat de durata de la data efectuării ultimului control tehnic are o importanță majoră, deoarece permite obiectiv și cu certitudine de a face o evaluare și gradare a instalațiilor electrice ale căror stare tehnică a degradat în timp.

Datele informative cu privire la durata de la data efectuării ultimului control tehnic al instalațiilor electrice din posesia agenților economici se selectează din Planurile controalelor tehnice pentru anii respectivi.

2) Complexitatea și parametrii tehnici ai instalațiilor electrice

Raționamentul specific. Instalațiile electrice diferă la agenții economici în funcție de parametrii tehnici și complexitate. De aceea, cu cât mai complicate sunt instalațiile electrice (prezența transformatoarelor de putere, întrerupătoarelor, liniilor electrice aeriene și în cablu, inclusiv de tensiune medie și înaltă etc.), cu atât mai complexe și numeroase sunt cerințele prevăzute pentru exploatarea acestora de NE1-01:2019 „Norme de exploatare a instalațiilor electrice ale consumatorilor noncasnici”, aprobate prin Hotărârea Consiliului de administrație al ANRE nr. 393/2019. Astfel, întreținerea, exploatarea și asigurarea măsurilor de securitate a acestor instalații electrice de către personalul electrotehnic/electrotehnologic devine mai dificilă, iar riscul apariției neajunsurilor, abaterilor și nerespectării normelor de securitate este mai mare.

De aceea, clasificarea instalațiilor electrice din posesia agenților economici în funcție de complexitate și parametrii tehnici are ca principiu aspectele legate de asigurarea modului de întreținere și deservire. Cu cât instalația electrică este mai complexă, cu atât mai multe elemente constitutive are în componență, ceea ce face ca în raport cu aceasta să fie mai multe cerințe ale actelor normative și documentelor normativ-tehnice. Pentru așa tip de instalații electrice se atribuie un grad de risc mai mare, deoarece este o mai mare probabilitate de defect sau de apariție a unor abateri care pot crea pericol pentru bunurile materiale și persoane. Pentru instalații electrice care sunt mai simple și au mai puține elemente, cerințele sunt mai mici ceea ce face ca acestea să fie gradate cu risc mai mic.

De asemenea, ține de menționat că complexitatea instalațiilor electrice este în dependență directă cu nivelul de tensiune al acesteia în punctul de racordare la rețelele electrice. Acest fapt ține de prezența unor elemente ale instalațiilor de racordare, care de asemenea sunt complexe și conțin elemente de legătură, cum sunt liniile electrice la diferite nivele de tensiune, și elemente de transformare, cum sunt transformatoarele de putere sau autotransformatoarele, totodată, în funcție de numărul liniilor electrice de intrare, pot fi prezente stații electrice sau puncte de distribuție centrale.

O complexitate mai mare micșorează fiabilitatea acestor instalații și majorează gradul de risc de refuz în funcționare a acesteia.

Gradele de risc pentru criteriul privind complexitatea și parametrii tehnici ai instalațiilor electrice din posesia agenților economici se prezintă în tabelul 18.

Tabelul 18. Gradele de risc pentru criteriul privind complexitatea și parametrii tehnici ai instalațiilor electrice din posesia agenților economici

Nr. d/o	Complexitatea și parametrii tehnici ai instalațiilor electrice	Gradul de risc
1.	Instalații electrice cu puterea contractată ce nu depășește 100 kW inclusiv și tensiune mai mică de 1000 V inclusiv.	1
2.	Instalații electrice cu puterea contractată ce depășește 100 kW și tensiune mai mică de 1000 V inclusiv.	2
3.	Instalații electrice cu puterea contractată ce nu depășește 100 kW inclusiv și tensiune mai mare de 1000 V.	3

4.	Instalații electrice cu puterea contractată ce depășește 100 kW și tensiune mai mare de 1000 V.	4
5.	Instalații electrice cu puterea contractată ce depășește 100 kW și tensiune de 35 kV și mai mare.	5

Relevanța acestui criteriu constă în faptul că ne permite să luăm în calcul și să evidențiem instalațiile electrice cu grad de risc mai mare, reieșind din complexitatea și numărul de echipamente și circuite din care sunt compuse. Totodată, complexitatea și parametri tehnici ai instalațiilor electrice determină nivelul de specializare necesar pentru intervenții eficiente. Instalațiile mai complexe pot implica riscuri mai mari și necesită controale mai riguroase pentru a asigura conformitatea cu cadrul normativ-tehnic și standardele de siguranță și performanță.

Datele informative cu privire la complexitatea și parametri tehnici ai instalațiilor electrice din posesia agenților economici se selectează din ultimele Rapoarte privind rezultatele controalelor tehnice, Actele de corespundere sau din Lista de instalații electrice puse sub tensiune de operatorii de sistem.

3) Condițiile de exploatare a instalațiilor electrice în funcție de prezența personalului electrotehnic autorizat

Raționamentul specific. În corespundere cu prevederile NE1-01:2019 „Norme de exploatare a instalațiilor electrice ale consumatorilor noncasnici”, aprobate prin Hotărârea Consiliului de administrație al ANRE nr. 393/2019, deservirea instalațiilor electrice, executarea manevrelor operative în instalațiile electrice, organizarea și executarea lucrărilor de reparații, montare, ajustare, încercări, măsurări și diagnostic a instalațiilor electrice trebuie să fie efectuate de personalul electrotehnic.

Totodată, la consumatorul noncasnic, de regulă, trebuie să fie creat serviciul energetic. Serviciul energetic, în funcție de nivelul tensiunii, complexitatea și volumul de deservire a instalațiilor electrice, trebuie să fie completat cu personal electrotehnic autorizat. În cazul în care agentul economic nu are posibilitate de a realiza deservirea instalațiilor electrice prin intermediul personalului propriu, se permite deservirea în bază de contract, de către un agent economic.

De menționat că, indiferent de particularitățile tehnice ale instalațiilor electrice, acestea trebuie să fie deservite de personal electrotehnic, iar serviciul energetic trebuie să fie completat cu numărul de persoane care să asigure securitatea executării lucrărilor.

Un aspect important care se ia în considerare la asigurarea exploatării este legat de nivelul tensiunii instalațiilor electrice. Cu cât mai înalt este nivelul tensiunii instalației electrice sau a unor părți constitutive ale acesteia, cu atât aceasta este mai periculoasă, respectiv prezentând un risc.

La planificarea controalelor tehnice, modul de exploatare a instalațiilor electrice, în calitate de criteriu de risc, este unul din criteriile importante care se ia obligatoriu în calcul.

Gradele de risc pentru criteriul privind condițiile de exploatare a instalațiilor electrice în funcție de prezența personalului electrotehnic autorizat se prezintă în tabelul 19.

Tabelul 19. Gradele de risc pentru criteriul privind condițiile de exploatare a instalațiilor electrice în funcție de prezența personalului electrotehnic autorizat

Nr. d/o	Modul de exploatare a instalațiilor electrice	Gradul de risc

1.	Prezența personalului electrotehnic (serviciu energetic complet) sau contract de deservire a instalațiilor electrice cu tensiunea mai mică de 1000 V inclusiv și/sau mai mare de 1000 V.	1
2.	Prezența personalului electrotehnic (serviciu energetic incomplet – un electrician) sau contract de deservire parțială a instalațiilor electrice cu tensiunea mai mică de 1000 V inclusiv.	2
3.	Prezența personalului electrotehnic (serviciu energetic incomplet – un electrician) sau contract de deservire parțială a instalațiilor electrice cu tensiunea mai mare de 1000 V.	3
4.	Lipsa personalului electrotehnic sau a contractului de deservire a instalațiilor electrice cu tensiunea mai mică de 1000 V inclusiv.	4
5.	Lipsa personalului electrotehnic sau a contractului de deservire a instalațiilor electrice cu tensiunea mai mare de 1000 V.	5

Relevanța acestui criteriu este determinată de faptul că prezența personalului electrotehnic care realizează lucrările de deservire și mentenanță a instalațiilor electrice face ca acestea să fie mai puțin periculoase, și anume datorită faptului că acest personal poate să depisteze toate neajunsurile și defectele care pot fi înlăturate, fără ca să ducă la incendii, șocuri electrice, electrocutări sau alte pericole cu urmări grave. În caz contrar, lipsa personalului sau a unui contract de deservire face posibilă ca apariția unor defecțiuni în instalațiile electrice să nu fie înlăturate, iar prezența continuă a acestora poate să ducă la accidente și/sau incendii.

Datele informative cu privire la condițiile de exploatare a instalațiilor electrice din posesia agenților economici în funcție de prezența personalului electrotehnic autorizat se selectează din Registrele de evidență a rezultatelor verificării cunoștințelor și acordării grupei de securitate electrică personalului electrotehnic al agenților economici din Serviciile teritoriale sau din ultimele Rapoarte privind rezultatele controalelor tehnice.

4) Condițiile de exploatare a instalațiilor electrice în funcție de realizarea încercărilor și măsurărilor de laborator

Raționamentul specific. În corespundere cu prevederile NE1-01:2019 „Norme de exploatare a instalațiilor electrice ale consumatorilor noncasnici”, aprobate prin Hotărârea Consiliului de administrație al ANRE nr. 393/2019, administratorul consumatorului noncasnic este obligat să asigure efectuarea calitativă și la timp a lucrărilor de mentenanță, de reparații planificate, a măsurărilor și încercărilor profilactice, modernizarea și reconstrucția instalațiilor și echipamentelor electrice. Totodată, la consumatorul noncasnic trebuie să fie organizată analiza funcționării echipamentului pentru controlul fiabilității și eficienței energetice a acestuia, bazat pe indicațiile echipamentelor de măsurare și control, rezultatele măsurărilor, încercărilor și calculelor în acest sens.

Esența realizării încercărilor și măsurărilor de laborator constă în stabilirea unor abateri și defecte care nu pot fi identificate vizual, și anume defecte ale izolației, defecte de contact, ale aparatelor de protecție, micșorarea rigidității dielectrice a unor materiale izolante solide și lichide etc. În toate cazurile, în urma încercărilor și măsurărilor de laborator în instalațiile electrice se stabilesc măsuri de remediere pentru defectele care se identifică, ceea ce face ca aceste instalații să devină mai inofensive în raport cu instalațiile electrice la care nu se realizează încercări și măsurări.

Respectiv, dacă administratorul consumatorului noncasnic care are în exploatare instalații electrice realizează încercările și măsurările de laborator în volumul și termenii stabilite de norme,

acestea au un grad de risc mai mic și invers instalațiile în care nu se realizează încercări și măsurări au un risc mai mare de apariție a defecțiunilor sau situațiilor de pericol.

Gradele de risc pentru criteriul privind condițiile de exploatare a instalațiilor electrice în funcție de realizarea încercărilor și măsurărilor de laborator se prezintă în tabelul 20.

Tabelul 20. Gradele de risc pentru criteriul privind condițiile de exploatare a instalațiilor electrice în funcție de realizarea încercărilor și măsurărilor de laborator

Nr. d/o	Realizarea încercărilor și măsurărilor de laborator în instalațiile electrice	Gradul de risc
1.	Realizarea integrală a măsurărilor și încercărilor de laborator în instalațiile electrice cu tensiunea mai mică de 1000 V inclusiv și/sau mai mare de 1000 V.	1
2.	Realizarea măsurărilor și încercărilor de laborator în volum incomplet în instalațiile electrice cu tensiunea mai mică de 1000 V inclusiv.	2
3.	Realizarea măsurărilor și încercărilor de laborator în volum incomplet în instalațiile electrice cu tensiunea mai mare de 1000 V.	3
4.	Lipsa măsurărilor și încercărilor de laborator în instalațiile electrice cu tensiunea mai mică de 1000 V inclusiv.	4
5.	Lipsa măsurărilor și încercărilor de laborator în instalațiile electrice cu tensiunea mai mare de 1000 V.	5

Relevanța acestui criteriu constă în faptul că realizarea încercărilor și măsurărilor de laborator în instalațiile electrice este esențială pentru planificarea controalelor tehnice, deoarece asigură evaluarea corectă a performanței și siguranței echipamentelor. Încercările și măsurările de laborator permit identificarea eventualelor deficiențe și conformitatea cu standardele tehnice, contribuind la prevenirea accidentelor și la creșterea eficienței. În plus, rezultatele măsurărilor pot ghida deciziile privind întreținerea și modernizarea instalațiilor.

Datele informative cu privire la condițiile de exploatare a instalațiilor electrice din posesia agenților economici în funcție de realizarea încercărilor și măsurărilor de laborator se selectează din listele și copiile rapoartelor tehnice întocmite în rezultatul efectuării măsurărilor și încercărilor în instalațiile electrice conform modelului stabilit în Anexa nr. 12 a Regulamentului cu privire la autorizarea laboratoarelor electrotehnice.

5) Nivelul de executare a prescripțiilor emise în cadrul controlului tehnic precedent

Raționamentul specific. În cadrul controalelor tehnice a instalațiilor electrice din posesia agenților economici se examinează particularitățile ce țin de starea tehnică a echipamentului electric, modul de exploatare și asigurarea actualizării documentației tehnice. Dacă aspectele enumerate nu sunt asigurate și respectate, acestea sunt calificate ca neajunsuri și abateri care trebuie remediate de proprietar. În calitate de măsuri de remediere organul de control pentru fiecare neajuns întocmește prescripții cu termen.

În cazul în care neajunsurile depistate în cadrul controlului tehnic precedent nu sunt înlăturate în termenii stabiliți, în mod proporțional nici prescripțiile nu sunt îndeplinite. Respectiv, cu cât este mai mic procentul de executare a prescripțiilor emise la controlul tehnic precedent, instalațiilor electrice li se atribuie un grad mai înalt de risc, deoarece încălcările depistate anterior persistă în continuare.

Gradele de risc pentru criteriul privind nivelul de executare a prescripțiilor emise la controlul tehnic precedent al instalațiilor electrice din posesia agenților economici se prezintă în tabelul 21. Tabelul 21. Gradele de risc pentru criteriul privind nivelul de executare a prescripțiilor emise la controlul tehnic precedent al instalațiilor electrice din posesia agenților economici

Nr. d/o	Procentul de executare a prescripțiilor emise anterior, %	Gradul de risc
1.	81÷100	1
2.	61÷80	2
3.	41÷60	3
4.	21÷40	4
5.	0÷20 sau nu au fost realizate controale tehnice anterior	5

Relevanța acestui criteriu ține de aplicarea corectă la selectarea obiectului de control la care neajunsurile depistate la controlul precedent nu au fost înlăturate. Acest criteriu asigură modul de ierarhizare a instalațiilor electrice din posesia agenților economici a căror stare tehnică este cea mai nesatisfăcătoare.

Datele informative cu privire la nivelul de executare a prescripțiilor emise la controlul tehnic precedent al instalațiilor electrice din posesia agenților economici se selectează prin intermediul Registrului „Controale tehnice” din aplicația eportal.anre.md.

Ponderarea criteriilor la planificarea controalelor tehnice ale instalațiilor electrice din posesia agenților economici

Pentru fiecare criteriu de risc se stabilește ponderea în raport cu toate criteriile selectate, ținând cont de importanța criteriului dat pentru realizarea controalelor tehnice în domeniul electroenergetic.

Se determină ponderea pentru fiecare criteriu de risc, în subunități, astfel încât ponderea sumată a tuturor criteriilor să constituie o unitate. Acordarea unei ponderi mai mari unui criteriu va impune diminuarea ponderii pentru alte criterii. Spre exemplu, dacă sunt alese cinci criterii, toate ar putea avea ponderea a câte 0,2 fiind egale sau, dacă importanța a cel puțin unui criteriu este mai mare, ponderea acestuia va fi mai mare și a celorlalte patru va descrește corespunzător.

Ponderarea criteriilor la planificarea controalelor tehnice ale instalațiilor electrice din posesia agenților economici sunt prezentate în Tabelul 22.

Tabelul 22. Ponderarea criteriilor la planificarea controalelor tehnice ale instalațiilor electrice din posesia agenților economici

Nr. d/o	Criterii	Ponderea
1.	Criteriul nr. 1	0,3
2.	Criteriul nr. 2	0,3
3.	Criteriul nr. 3	0,2
4.	Criteriul nr. 4	0,1
5.	Criteriul nr. 5	0,1
	Total	1,0

Este obligatorie revizuirea periodică a ponderilor atribuite fiecărui criteriu de risc, în funcție de rezultatele controalelor anterioare și de actualizarea informației colectate din Rapoartele privind rezultatele controalelor tehnice.

Secțiunea 7

Gradarea intensității riscului la planificarea controalelor tehnice ale instalațiilor electrice din posesia instituțiilor publice

1) Durata de la data efectuării ultimului control tehnic

Raționamentul specific. În cazul în care instalațiile electrice din posesia instituțiilor publice nu sunt supuse controalelor tehnice un termen îndelungat, se majorează incertitudinea legată de starea tehnică a acestora. Respectiv, acest criteriu are ca principiu respectarea dependenței dintre gravitatea riscului și durata în care a fost realizat controlul tehnic al instalațiilor electrice. Astfel, instalațiile electrice la care controlul tehnic a fost efectuat recent prezintă un risc minim, iar instalațiile electrice la care o perioadă îndelungată de timp nu au fost realizate controale tehnice sau nu a fost realizate controale tehnice niciodată prezintă risc maxim.

Gradele de risc pentru criteriul privind durata de la data efectuării ultimului control tehnic al instalațiilor electrice din posesia instituțiilor publice se prezintă în tabelul 23.

Tabelul 23. Gradele de risc pentru criteriul privind durata de la data efectuării ultimului control tehnic al instalațiilor electrice din posesia instituțiilor publice

Nr. d/o	Durata de la data efectuării ultimului control tehnic	Gradul de risc
1.	1÷2 ani	1
2.	2÷3 ani	2
3.	3÷4 ani	3
4.	4÷5 ani	4
5.	> 5 ani sau nu au fost realizate controale tehnice anterior	5

Relevanța criteriului. Controlul tehnic periodic al instalațiilor electrice din posesia instituțiilor publice este important pentru prevenirea accidentelor și a incendiilor cauzate de defectele echipamentelor electrice. Planificarea corectă în funcție de criteriul de durată de la data efectuării ultimului control tehnic influențează gradul de corespundere a instalațiilor electrice cadrului normativ și ajută la identificarea și corectarea problemelor înainte ca acestea să devină critice, astfel reducând riscul de șocuri electrice/electrocutări sau de incendii. Monitorizarea atentă și efectuarea controalelor în baza criteriului de durată de la data efectuării ultimului control sunt esențiale pentru asigurarea unui mediu sigur și eficient din punct de vedere energetic.

Datele informative cu privire la durata de la data efectuării ultimului control tehnic al instalațiilor electrice din posesia instituțiilor publice se selectează din Planurile controalelor tehnice pentru anii respectivi.

2) Complexitatea și parametrii tehnici ai instalațiilor electrice

Raționamentul specific. Instalațiile electrice din posesia instituțiilor publice diferă în funcție de putere și tensiune în punctul de racordare. De aceea, cu cât acestea sunt cu o putere mai mare și cu un nivel de tensiune mai mare, cu atât sunt mai complicate. Cerințele prevăzute pentru exploatarea acestora și asigurarea măsurilor de securitate de către personalul electrotehnic/electrotehnologic este mai dificilă, iar riscul apariției neajunsurilor, abaterilor și nerespectării normelor de securitate este mai mare.

Gradele de risc pentru criteriul privind complexitatea și parametrii tehnici ai instalațiilor electrice din posesia instituțiilor publice se prezintă în tabelul 24.

Tabelul 24. Gradele de risc pentru criteriul privind complexitatea și parametrii tehnici ai instalațiilor electrice din posesia instituțiilor publice

Nr. d/o	Complexitatea și parametrii tehnici ai instalațiilor electrice	Gradul de risc
1.	Instalații electrice cu puterea contractată ce nu depășește 100 kW inclusiv și tensiune mai mică de 1000 V inclusiv.	1
2.	Instalații electrice cu puterea contractată ce depășește 100 kW și tensiune mai mică de 1000 V inclusiv.	2
3.	Instalații electrice cu puterea contractată ce nu depășește 100 kW inclusiv și tensiune mai mare de 1000 V.	3
4.	Instalații electrice cu puterea contractată ce depășește 100 kW și tensiune mai mare de 1000 V.	4
5.	Instalații electrice cu puterea contractată ce depășește 100 kW și tensiune de 35 V și mai mare.	5

Relevanța criteriului. Complexitatea și parametrii tehnici ai instalațiilor electrice determină nivelul de specializare necesar pentru intervenții eficiente. Instalațiile electrice mai complexe pot implica riscuri mai mari și necesită controale mai riguroase pentru a asigura conformitatea cu standardele de siguranță și performanță.

Datele informative cu privire la complexitatea și parametrii tehnici ai instalațiilor electrice din posesia instituțiilor publice se selectează din ultimele Rapoarte privind rezultatele controalelor tehnice, Actele de corespundere sau din Lista de instalații electrice puse sub tensiune de operatorii de sistem.

3) Condițiile de exploatare a instalațiilor electrice în funcție de prezența personalului electrotehnic autorizat

Raționamentul specific. Reieșind din particularitățile instituțiilor publice cu privire la prezența în acestea a unui număr mare de persoane, crește posibilitatea riscului de a fi unele situații de pericol legate de instalațiile electrice sau părți constitutive ale acestora. De aceea, în toate cazurile, trebuie asigurate măsurile respective de securitate și inofensivitate. În momentul în care astfel de situații au loc, defectele apărute sunt remediate cel mai rapid și eficient de către personalul electrotehnic din cadrul instituțiilor, iar dacă acesta lipsește, de către agentul economic cu care este încheiat un contract de deservire. Astfel, pentru aceste instalații electrice se atribuie un grad de risc mai mic în raport cu instalațiile electrice la care nu este personal electrotehnic angajat și nici contract de deservire care au gradul de risc cel mai mare.

De aceea, la planificarea controalelor tehnice modul de exploatare a instalațiilor electrice, în calitate de criteriu de risc, este unul din criteriile importante care se ia obligatoriu în calcul.

Gradele de risc pentru criteriul privind condițiile de exploatare a instalațiilor electrice în funcție de prezența personalului electrotehnic autorizat se prezintă în tabelul 25.

Tabelul 25. Gradele de risc pentru criteriul privind condițiile de exploatare a instalațiilor electrice în funcție de prezența personalului electrotehnic autorizat

Nr. d/o	Modul de exploatare a instalațiilor electrice	Gradul de risc

1.	Prezența personalului electrotehnic (serviciu energetic complet) sau contract de deservire a instalațiilor electrice cu tensiunea mai mică de 1000 V inclusiv și/sau mai mare de 1000 V.	1
2.	Prezența personalului electrotehnic (serviciu energetic incomplet – un electrician) sau contract de deservire parțială a instalațiilor electrice cu tensiunea mai mică de 1000 V inclusiv.	2
3.	Prezența personalului electrotehnic (serviciu energetic incomplet – un electrician) sau contract de deservire parțială a instalațiilor electrice cu tensiunea mai mare de 1000 V.	3
4.	Lipsa personalului electrotehnic sau a contractului de deservire a instalațiilor electrice cu tensiunea mai mică de 1000 V inclusiv.	4
5.	Lipsa personalului electrotehnic sau a contractului de deservire a instalațiilor electrice cu tensiunea mai mare de 1000 V.	5

Relevanța acestui criteriu este determinată de faptul că prezența personalului electrotehnic care realizează lucrările de deservire și mentenanță a instalațiilor electrice face ca acestea să fie mai puțin periculoase, și anume datorită faptului că acest personal poate să depisteze toate neajunsurile și defectele care pot fi înlăturate, fără ca să ducă la incendii, șocuri electrice, electrocutări sau alte pericole cu urmări grave. În caz contrar, lipsa personalului sau a unui contract de deservire face posibilă ca apariția unor defecțiuni în instalațiile electrice să nu fie înlăturate, iar prezența continuă a acestora poate să ducă la accidente și/sau incendii.

Datele informative cu privire la condițiile de exploatare a instalațiilor electrice din posesia instituțiilor publice în funcție de prezența personalului electrotehnic autorizat se selectează din Registrele de evidență a rezultatelor verificării cunoștințelor și acordării grupei de securitate electrică personalului electrotehnic al agenților economici din Serviciile teritoriale sau din ultimele Rapoarte privind rezultatele controalelor tehnice.

4) Condițiile de exploatare a instalațiilor electrice în funcție de realizarea încercărilor și măsurărilor de laborator

Raționamentul specific. Pentru identificarea defectelor și abaterilor care nu pot fi identificate vizual în instalațiile electrice din posesia instituțiilor publice trebuie realizate încercări și măsurări de laborator în corespundere cu normele de exploatare.

De regulă, instituțiile publice sunt caracterizate de prezența unui număr de persoane în incintă, care interacționează fie cu părți ale instalațiilor electrice, fie cu receptoare electrice, care în cazul anumitor defecțiuni pot prezenta pericol. Respectiv, pentru a exclude aceste situații de pericol în aceste instalații, periodic trebuie realizate măsurări și încercări de laborator.

Astfel, dacă administratorul instituției care are în exploatare instalații electrice realizează încercările și măsurările de laborator în volumul și termenele stabilite de norme, acestea au un grad de risc mai mic și invers instalațiile electrice la care nu se realizează încercări și măsurări au un risc mai mare de apariție a defecțiunilor sau a situațiilor de pericol.

Gradele de risc pentru criteriul privind condițiile de exploatare a instalațiilor electrice în funcție de realizarea încercărilor și măsurărilor de laborator se prezintă în tabelul 26.

Tabelul 26. Gradele de risc pentru criteriul privind condițiile de exploatare a instalațiilor electrice în funcție de realizarea încercărilor și măsurărilor de laborator

Nr. d/o	Realizarea încercărilor și măsurărilor de laborator în instalațiile electrice	Gradul de risc
1.	Realizarea integrală a măsurărilor și încercărilor de laborator în instalațiile electrice cu tensiunea mai mică de 1000 V inclusiv și/sau mai mare de 1000 V.	1
2.	Realizarea măsurărilor și încercărilor de laborator în volum incomplet în instalațiile electrice cu tensiunea mai mică de 1000 V inclusiv.	2
3.	Realizarea măsurărilor și încercărilor de laborator în volum incomplet în instalațiile electrice cu tensiunea mai mare de 1000 V.	3
4.	Lipsa măsurărilor și încercărilor de laborator în instalațiile electrice cu tensiunea mai mică de 1000 V inclusiv.	4
5.	Lipsa măsurărilor și încercărilor de laborator în instalațiile electrice cu tensiunea mai mare de 1000 V.	5

Relevanța acestui criteriu constă în faptul că realizarea încercărilor și măsurărilor de laborator în instalațiile electrice este esențială pentru planificarea controalelor tehnice, deoarece asigură evaluarea corectă a performanței și siguranței echipamentelor. Încercările și măsurările de laborator permit identificarea eventualelor deficiențe și conformitatea cu standardele tehnice, contribuind la prevenirea accidentelor și la creșterea eficienței. Totodată, rezultatele măsurărilor pot ghida deciziile privind întreținerea și modernizarea instalațiilor electrice.

Datele informative cu privire la condițiile de exploatare a instalațiilor electrice din posesia instituțiilor publice în funcție de realizarea încercărilor și măsurărilor de laborator se selectează din listele și copiile rapoartelor tehnice întocmite în rezultatul efectuării măsurărilor și încercărilor în instalațiile electrice conform modelului stabilit în Anexa nr. 12 a Regulamentului cu privire la autorizarea laboratoarelor electrotehnice.

5) Nivelul de executare a prescripțiilor emise în cadrul controlului tehnic precedent

Raționamentul specific. Dacă încălcările minore pentru care au fost emise prescripții în baza cărora s-a indicat ce trebuie înlăturat și s-a recomandat modalități de înlăturare a încălcărilor, în cadrul controlului tehnic precedent nu sunt înlăturate în termenii stabiliți, acestea sunt considerate în mod proporțional ca prescripții neîndeplinite. Respectiv, cu cât este mai mic procentul de executare a prescripțiilor, cu încălcări minore, emise la controlul tehnic precedent, obiectului supus controlului i se atribuie un grad mai înalt de risc, deoarece încălcările depistate anterior persistă în continuare.

Gradele de risc pentru criteriul privind nivelul de executare a prescripțiilor emise la controlul tehnic precedent al instalațiilor electrice din posesia instituțiilor publice se prezintă în tabelul 27. Tabelul 27. Gradele de risc pentru criteriul privind nivelul de executare a prescripțiilor emise în cadrul controlului tehnic precedent al instalațiilor electrice din posesia instituțiilor publice

Nr. d/o	Procentul de executare a prescripțiilor emise anterior, %	Gradul de risc
1.	81÷100	1
2.	61÷80	2
3.	41÷60	3
4.	21÷40	4
5.	0÷20 sau nu au fost realizate controale tehnice anterior	5

Relevanța acestui criteriu ține de aplicarea corectă la selectarea obiectului de control care asigură modul de ierarhizare a instalațiilor electrice din posesia agenților economici a căror stare tehnică este cea mai nesatisfăcătoare, iar neajunsurile depistate la controlul precedent nu au fost înlăturate.

Datele informative cu privire la nivelul de executare a prescripțiilor emise la controlul tehnic precedent al instalațiilor electrice din posesia instituțiilor publice se selectează prin intermediul Registrului „Controale tehnice” din aplicația eportal.anre.md.

Ponderarea criteriilor la planificarea controalelor tehnice ale instalațiilor electrice din posesia instituțiilor publice

Pentru fiecare criteriu de risc se stabilește ponderea în raport cu toate criteriile selectate, ținând cont de importanța criteriului dat pentru realizarea controalelor tehnice în domeniul electroenergetic.

Se determină ponderea pentru fiecare criteriu de risc, în subunități, astfel încât ponderea sumată a tuturor criteriilor să constituie o unitate. Acordarea unei ponderi mai mari unui criteriu va impune diminuarea ponderii pentru alte criterii. Spre exemplu, dacă sunt alese cinci criterii, toate ar putea avea ponderea a câte 0,2 fiind egale sau, dacă importanța a cel puțin unui criteriu este mai mare, ponderea acestuia va fi mai mare și a celorlalte patru va descrește corespunzător.

Ponderarea criteriilor la planificarea controalelor tehnice ale instalațiilor electrice din incinta instituțiilor publice sunt redate în Tabelul 28.

Tabelul 28. Ponderarea criteriilor la planificarea controalelor tehnice ale instalațiilor electrice din posesia instituțiilor publice

Nr. d/o	Criterii	Ponderea
1.	Criteriul nr. 1	0,3
2.	Criteriul nr. 2	0,3
3.	Criteriul nr. 3	0,2
4.	Criteriul nr. 4	0,1
5.	Criteriul nr. 5	0,1
	Total	1,0

Este obligatorie revizuirea periodică a ponderilor atribuite fiecărui criteriu de risc, în funcție de rezultatele controalelor anterioare și de actualizarea informației colectate din Rapoartele privind rezultatele controalelor tehnice.

Secțiunea 8

Aplicarea criteriilor de risc pentru calculul riscului global

26. După determinarea criteriilor de risc și ponderea acestora în raport cu fiecare obiect care cade sub incidența controalelor tehnice, se stabilește media ponderată a gradelor specifice de risc în baza următoarei formule:

$$R_g = (w_1R_1 + w_2R_2 + \dots + w_nR_n) \times 200$$

sau

$$R_g = \left(\sum_{1}^n wR \right) \times 200$$

unde:

R_g – gradul de risc global asociat cu subiectul potențial al controlului;

$l, 2, n$ – criteriile de risc;

w – ponderea fiecărui criteriu de risc, unde suma va fi egală cu unitatea;

R – gradul de risc pentru fiecare criteriu.

27. În urma aplicării formulei stabilite la punctul 26, riscul global va lua valori cuprinse între 200 și 1000 de unități, unde obiectele care obțin 1000 de unități sunt asociate cu riscul cel mai înalt, iar cele care au 200 de unități se consideră că au cel mai mic risc.

28. În funcție de punctajul obținut în urma aplicării formulei, sunt listați subiecții controlului, în vârful clasamentului fiind plasate obiectele, care au obținut punctajul maxim (1000 unități). Obiectele din vârful clasamentului sunt asociate cu un risc mai înalt și urmează a fi supuse controlului în mod prioritar.

29. În baza clasamentului, DSE al ANRE întocmește proiectul Planului anual al controalelor tehnice, care se prezintă Consiliului de administrație ANRE pentru examinare și aprobare.

Secțiunea 9

Efectuarea controalelor tehnice inopinate în baza analizei criteriilor de risc

30. Controalele tehnice inopinate în domeniul supravegherii energetice se efectuează în cazul deținerii informațiilor/indiciilor susținute prin probe, la cererea proprietarului instalației sau la sesizarea persoanelor fizice/juridice despre existența situațiilor de avarie, incident sau încălcări ale normelor de securitate și/sau normelor de exploatare a instalațiilor electrice și/sau termoenergetice, care prezintă un pericol iminent și imediat pentru mediu, viața, sănătatea și proprietatea persoanelor, în condițiile prevăzute de art. 19 din Legea nr. 131/2012 privind controlul de stat.

31. Controalele inopinate nu pot fi desfășurate în baza informațiilor neverificate și/sau provenite dintr-o sursă anonimă.

32. La analiza riscurilor, Agenția utilizează criterii de risc care permit evaluarea eventualului prejudiciu și mărimii acestuia în cazul în care controlul nu s-ar efectua.

33. La stabilirea probabilității apariției prejudiciului și mărimii acestuia se utilizează criteriile de risc indicate la pct. 35 din prezenta Metodologie.

34. În privința petițiilor și sesizărilor cu privire la posibile încălcări minore care pot conduce la incidente/accidente minore sau la un prejudiciu minor, Agenția poate dispune acțiuni cu ieșiri la fața locului întru verificarea circumstanțelor expuse în petiție conform art. 15 alin. (4) din Legea 174/2017 cu privire la energetică sau poate planifica un control tehnic cu includerea obiectului respectiv în următorul Plan anual al controalelor tehnice care urmează a fi aprobat de Agenție.

35. Criteriile de risc utilizate pentru evaluarea petițiilor și sesizărilor parvenite în adresa Agenției cu privire la încălcarea legislației, precum și ponderea atribuită criteriilor sunt stabilite în tabelul 29. Tabelul 29. Criteriile de risc utilizate pentru evaluarea petițiilor și sesizărilor parvenite în adresa Agenției cu privire la încălcarea legislației, precum și ponderea atribuită criteriilor

Nr. d/o	Criteriul de risc	Aspecte de evaluare	Ponderea
1.	Compatibilitatea cu domeniul de	Informațiile prezentate în petiție se încadrează în domeniile de competență a Agenției	2

	control al autorității competente în domeniul supravegherii energetice	Informațiile prezentate în petiție nu se încadrează în domeniile de competență a Agenției	1
2.	Conținutul aparent întemeiat al petiției sau, după caz, al informației deținute	Conținut întemeiat, descrieri corect argumentate, completate cu dovezi concrete	3
		Conținut aparent neîntemeiat, descrieri abstracte lipsite de argumentări și dovezi	1
3.	Timpul ce a trecut de la identificarea problemei invocate în petiție	Încălcarea descrisă în petiție are loc în flagrant sau într-o perioadă de timp scurtă din momentul sesizării (<1 lună)	3
		Perioada de timp ce s-a scurs din momentul producerii încălcării este destul de mare (≥1 lună)	1
4.	Credibilitatea autorului petiției	Conform datelor deținute, autorul petiției examinate a sesizat anterior Agenția și alte încălcări care fiind verificate s-au adevărit, sau aceasta este prima petiție a respectivului autor	3
		Conform datelor deținute, autorul petiției examinate a sesizat anterior Agenția și alte încălcări care fiind verificate nu s-au adevărit	1
5.	Producerea unor incidente/accidente /avarii	Petiții despre producerea unui incident/accident/avarie cu detalii exacte și precise	2
		Petiții despre posibilitatea producerii pe viitor a unui incident/accident/avarie	1
6.	Categoriile sociale ale populației	Petiții cu referire la încălcări ce afectează grupuri de persoane vulnerabile (copii, bătrâni, bolnavi, persoane cu dizabilități)	2
		Petiții cu referire la încălcări ce nu afectează grupuri de persoane	1
7.	Impactul asupra societății, proprietății publice sau private	Petiții despre încălcări care nefiind înlăturate imediat, ar fi imposibil de înlăturat pe viitor, respectiv având impact negativ asupra societății, proprietății publice sau private	3
		Petiții despre încălcări care ar fi posibil de înlăturat pe viitor, respectiv fără impact negativ asupra societății, proprietății publice sau private	1

36. La calcularea riscului se selectează doar câte un aspect de evaluare de la fiecare criteriu de risc. Prin calculul sumei punctelor evaluării criteriilor stabilite la pct. 35 se obține punctajul total al evaluării petiției.

37. Agenția decide cu privire la clasificarea petițiilor și sesizărilor în baza condițiilor și criteriilor de risc indicate la pct. 35, cu dispunerea motivată a uneia sau câtorva dintre următoarele acțiuni specificate în tabelul 30.

Tabelul 30. Acțiunile care pot fi întreprinse corespunzător punctajului stabilit pentru criteriile de risc utilizate la evaluarea petițiilor și sesizărilor

Nr. d/o	Punctajul total obținut conform evaluării criteriilor stabilite la pct. 35	Acțiunile care pot fi întreprinse
1.	7 ÷ 9	Înregistrarea petiției cu transmiterea informațiilor către autoritatea competentă, în cazul în care petiția nu se încadrează în domeniile de competență a Agenției
2.	10 ÷ 13	Notificarea persoanei supuse controlului vizat, prin care se solicită soluționarea pe cale amiabilă a problemelor abordate în petiție, cu informarea Agenției și a petiționarului despre posibilitatea soluționării și termenele necesare Înregistrarea petiției, cu notificarea persoanei supuse controlului despre verificarea anumitor aspecte identificate în petiție în timpul următorului control planificat
3.	14 ÷ 18	Disponerea efectuării imediate a unui control inopinat, ce include desfășurarea acestuia la fața locului

38. DSE al ANRE poate, de asemenea, să evalueze din oficiu alte informații cu privire la încălcările legislației, care i-au devenit cunoscute din publicațiile mass-media, portalurile informative web sau din alte surse de informare. Aceste informații se evaluează în temeiul și în conformitate cu condițiile și criteriile de risc indicate la pct. 16 - 25 din prezenta Metodologie.

Secțiunea 8

Crearea și menținerea sistemului de date necesar aplicării criteriilor de risc

39. Planificarea controalelor tehnice în baza evaluării criteriilor de risc este realizat pe date statistice relevante, certe și accesibile, furnizate de operatorii de sistem, producătorii de energie electrică, agenți economici și/sau alte instituții de stat. Este obligatorie evitarea aplicării criteriilor de risc în baza datelor incomplete și interpretabile.

40. Pentru elaborarea și menținerea clasamentului obiectelor de control conform riscului prezentat, DSE al ANRE menține informațiile care reflectă cel puțin:

- 1) lista tuturor obiectelor pasibile de a fi supuse controlului, cu datele individuale de identificare;
- 2) istoricul activității de control tehnic;
- 3) profilul fiecărui obiect de control, cu informația relevantă pentru criteriile de risc utilizate pentru clasificare, etc.

41. DSE al ANRE reexaminează și actualizează informația necesară pentru aplicarea criteriilor de risc cel puțin o dată pe an.